

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN BUITENLANDS BELEID,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2001 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 juni 2001 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 06 december 2001,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische en historische, in casu architectuurhistorische waarde:

- als monument:

WOONHUIS GRAANMARKT 1, gelegen te

Tongeren (Tongeren), Graanmarkt 1;

bekend ten kadaster:

Tongeren, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 969A.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het uitzonderlijke karakter van volgende intrinsieke waarde gemotiveerd:

Historische waarde:

Voormalig ambachtslokaal van de bontwerkers op de hoek van de Vlasmarkt en de Koppelkist, opgetrokken in de franje van het monasterium van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel, in de zone ten westen van de bisschopswoning, waarvan het bestaan voor het eerst in het midden van de 12de eeuw wordt bevestigd. De prins-bisschop stimuleerde commerciële activiteiten in de buurt van zijn residentie door de uitbreiding van de kloosterversterkingen en de oprichting van een lakenhal (omstreeks 1250) op het nieuw ommuurde terrein. Deze lakenhal grensde onmiddellijk aan de bisschopswoning, die een oude Romeinse toren omvatte, de turris episcopi. Het geheel werd in de 14de eeuw overgedragen aan leken, en omstreeks 1350 was de stad eigenaar, waarna een nieuw, commercieel gebouwencluster tot stand kwam. In 1565 werden drie nieuwe gebouwen opgetrokken, waaronder het schepenhuis. De bontwerkers mochten op 18 april 1571 een kamer bouwen op 't hoofd van de lakenhalle.

In de nacht van 28 op 29 augustus 1677 werden zowel de lakenhal als de ambachtskamers in de as gelegd. Vrij snel kwam een nieuw complex tot stand, en ook de bontwerkers herbouwden hun huis, dat bekend stond onder de naam Heilige Geest.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

Zeventiende-eeuws, hard gerestaureerd hoekhuis, omsloten door de Graanmarkt, de Vlasmarkt en de Koppelkist. Aan de zijde van de Graanmarkt verschijnt het pand alleen bakstenen breedhuis van vier traveeën en drie bouwlagen onder een wolfsdak ; kalkstenen kruisramen en bolkozijnen met uitgebroke kozijnverdeling. Het gelijkvloers werd aangepast in de 18de eeuw tot segmentboogvormige ramen en deur.

De topgevel aan de zijde van de Vlasmarkt, met wisselende traveeverdeling en vijf bouwlagen, vertoont grosso dezelfde karakteristieken als de voorgevel. Typisch zijn de (dichtgemetselde) rondboogopening (vierde bouwlaag) en de oculusopening (vijfde bouwlaag) centraal in de afgeknotte geveltop.

De gevel aan de zijde van de Koppelkist is grotendeels gemoderniseerd.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 31-05-2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN